

PATVIRTINTA
VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo
verslo centro generalinio direktoriaus
2019 m.sausio 23 d.
įsakymu Nr. 1V-9

GYVULIŲ IR ŽVĖRELIŲ SUPIRKIMO IR SKERDIMO, MĖSOS GAMYBOS IR PREKYBOS STATISTINIO TYRIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gyvulių ir žvėrelių supirkimo ir skerdimo, mėsos gamybos ir prekybos metodikoje (toliau – Metodika) aprašomas gyvulių ir žvėrelių supirkimo ir skerdimo, mėsos gamybos ir prekybos statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) tikslas, vartojamos sąvokos, vertinimo parametrai ir tyrimo atlikimo metodai, nurodomi tyrimą reglamentuojantys teisės aktai, taikomi klasifikatoriai, statistinių duomenų (toliau – duomenų) surinkimo ir apdorojimo bei informacijos pateikimo naudotojams tvarka.

II SKYRIUS TYRIMO TIKSLAS

2. Tyrimo tikslas – rengti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytą gyvulių ir žvėrelių supirkimo ir skerdimo, mėsos gamybos ir prekybos šiais produktais statistinę informaciją, reikalingą Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimams dėl žemės ūkio ir maisto produktų rinkos duomenų rinkimo, statistinės informacijos rengimo ir teikimo Europos Komisijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos statistikos departamentui ir kitiems naudotojams įgyvendinti.

3. Pagrindiniai statistinės informacijos naudotojai yra Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Europos Komisija, Lietuvos kiaulių augintojų asociacija, kitos valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos, žiniasklaidos, verslo ir mokslo atstovai, studentai, Europos ir kitos tarptautinės institucijos ir kt.

4. Lietuvos statistikos departamentui duomenys statistinei informacijai rengti teikiami pagal iš anksto suderintą duomenų teikimo tvarkaraštį arba pagal atskiras užklausas.

III SKYRIUS

VARTOJAMOS SAŲOKOS IR SUTRUMPINIMAI

5. Metodikoje vartojamos sąvokos:

5.1. **duomenų teikėjas** – įmonė ir (arba) ūkis, užsiimantis galvijų, kiaulių, avių, ožkų, arklių ir triušių, įskaitant ekologiškai užaugintus, supirkimu, skerdimu ir visų rūšių mėsos, įskaitant ekologišką, ir jos gaminių gamyba ir prekyba;

5.2. **duomenų tvarkytojas** – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras;

5.3. **nurodytos pavojingos medžiagos** (toliau – NPM) – gyvulių kūno dalys, organai ir audiniai, kurie turi būti tvarkomi kaip 1 kategorijos šalutiniai gyvūniniai produktai;

5.4. **šalutiniai gyvūniniai produktai** (toliau – ŠGP) – nužudyti ar nugaišę gyvūnai arba jų kūno dalys, maistui skirti, bet pagal paskirtį nenaudojami gyvūniniai produktai, taip pat kiaušialąstės, embrionai ir sperma.

6. Metodikoje vartojami sutrumpinimai:

6.1. **EK** – Europos Komisija;

6.2. **IDIS** – LŽŪMPRIS Interaktyvioji duomenų įvesties sistema;

6.3. **LSD** – Lietuvos statistikos departamentas;

6.4. **LŽŪMPRIS** – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema;

6.5. **LŽŪMPRIS valdytoja** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

7. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. kovo 19 d. įsakyme Nr. 3D-246 „Dėl Duomenų apie mėsos gamybą, kiaušinių gavybą ir prekybą šiais produktais teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės) ir kituose teisės aktuose.

IV SKYRIUS

TEISINIS PAGRINDAS

8. Tyrimą reglamentuojantys teisės aktai:

8.1. 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/1182, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl Sąjungos galvijų, kiaulių ir avių skerdenų klasifikavimo skalių ir dėl pranešimų apie tam tikrų kategorijų skerdenų ir gyvų gyvulių rinkos kainas;

8.2. 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1184, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės,

susijusios su Sąjungos galvijų, kiaulių ir avių skerdenų klasifikavimo skalėmis ir pranešimais apie tam tikrų kategorijų skerdenų ir gyvų gyvulių rinkos kainas (toliau – Reglamentas 2017/1184);

8.3. 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai (OL 2017 L 171, p. 113);

8.4. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1165/2008 dėl gyvulių ir mėsos statistikos, panaikinantys Tarybos direktyvas 93/23/EEB, 93/24/EEB (OL 2008 L 321, p. 1);

8.5. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL 2013 L 347, p. 671), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai (OL 2017 L 171, p. 113) (toliau – Reglamentas 1308/2013);

8.6. 2002 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų statistikos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 257) su naujausiais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 221/2009 (OL 2009 L 87, p. 157);

8.7. Taisyklės.

9. Teisės aktas, susijęs su tyrimu, – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

V SKYRIUS

TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

10. Tyrime naudojami šie klasifikatoriai, kurie skelbiami Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → Klasifikatoriai:

10.1. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK, 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“;

10.2. Produktų, gaminių ir paslaugų klasifikatorius (toliau – PGPK).

VI SKYRIUS

TIRIAMOJI VISUMA (POPULIACIJA), ELEMENTŲ APRĖPTIS, SKAIČIUOJAMI PARAMETRAI

11. Tyrimo populiaciją sudaro Lietuvos įmonės ir (arba) ūkiai, užsiimantys galvijų, kiaulių, avių, ožkų, arklių ir triušių, įskaitant ekologiškai užaugintus, supirkimu, skerdimu ir visų rūšių mėsos, įskaitant ekologišką, ir jos gaminių gamyba ir prekyba.

12. Geografinė tyrimo aprėptis – visa Lietuvos Respublika.

13. Skaičiuojami parametrai:

13.1. supirktų ir (ar) savų užaugintų, ir (ar) pagal paslaugą paskerstų ir suklasifikuotų pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę galvijų ir kiaulių skaičius, gyvasis svoris, skerdenų svoris, skerdenų klasifikavimo rezultatai, supirktų ir (ar) užaugintų galvijų ir kiaulių gyvojo svorio ir (ar) skerdenų svorio vertė. Svoris pateikiamas kilogramais (kg), vertė – eurai (EUR (be PVM));

13.2. paskerstų supirktų ir (ar) užaugintų galvijų, arklių, kiaulių, avių, ožkų ir triušių skaičius, nurodant iš to skaičiaus užaugintus ekologinės gamybos ūkiuose, gyvulių ir žvėrelių gyvasis svoris, skerdenų svoris, gyvojo svorio vertė, skerdenų svorio vertė, taip pat paskerstų atliekant skerdimo paslaugą gyvulių ir žvėrelių skaičius ir skerdenų svoris. Skaičius pateikiamas vienetais (vnt.), svoris – kilogramais (kg), vertė – eurai (EUR (be PVM));

13.3. mėsos ir jos gaminių, pagamintų iš nuosavų žaliavų ir medžiagų, pusgaminių gamybos kiekis, prekybos kiekis ir vertė, mėsos ir jos gaminių likučių kiekis, mėsos ir jos gaminių gamybos iš užsakovo žaliavų gamybos kiekis ir atliktų pramoninių darbų vertė. Taip pat ekologiškos mėsos ir jos gaminių gamybos ir prekybos kiekis ir vertė. Kiekis pateikiamas kilogramais (kg), vertė – eurai (EUR (be PVM));

13.4. ŠGP likučių įmonėje (ūkyje) kiekis, gautas ŠGP kiekis, iš jų NPM kiekis, taip pat išsiųstų ŠGP kiekis į ŠGP tvarkymo įmones ir kitur, paskerstų gyvūnų skaičius. Skaičius pateikiamas vienetais (vnt.), kiekis – kilogramais (kg).

14. Tiriamasis laikotarpis (periodiškumas) – diena, savaitė, mėnuo ir metai.

VII SKYRIUS

TAIKOMI METODAI

15. Taikomas ištisinio tyrimo metodas.

16. Tyrimas atliekamas vadovaujantis Taisyklių aktualia redakcija. Duomenų teikėjų sąrašus kiekvienų metų pabaigoje duomenų tvarkytojas derina su LSD. Gyvulių skerdenas klasifikuojančių įmonių sąrašai kiekvienais metais peržiūrimi ir atnaujinami pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. sausio 28 d. įsakymą Nr. 30 „Dėl skerdyklų, klasifikuojančių gyvulių skerdenas, sąrašų patvirtinimo“.

VIII SKYRIUS

DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

17. Tyrimas atliekamas duomenų teikėjams pildant Taisyklėse patvirtintas statistinių ataskaitų formas ir pateikiant duomenis Taisyklėse nurodytais terminais.

18. Pagal duomenų teikėjų pateiktus duomenis apskaičiuojamos rodiklių reikšmės:

18.1. galvijų supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę atitinkamos s-ios kategorijos j-ios raumeningumo ir k-ios riebumo klasės (apibrėžtų Reglamento 1308/2013 IV priede) vidutinė (svertinė) skerdenų kaina $PGS_t^{(s,j,k)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PGS_t^{(s,j,k)} = \frac{\sum M_t^{(s,j,k)} SVG_t^{(s,j,k)}}{\sum M_t^{(s,j,k)} SSG_t^{(s,j,k)}}$$

čia:

$SVG_t^{(s,j,k)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos j-ios raumeningumo ir k-ios riebumo klasės supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijo skerdenos vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSG_t^{(s,j,k)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos j-ios raumeningumo ir k-ios riebumo klasės supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijo atšaldytos skerdenos svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(s,j,k)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos j-ios raumeningumo ir k-ios riebumo klasės supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijų skaičius laikotarpiu t ;

$s = \{A, B, C, D, E, Z\}$ – kategorijų aibė; $j = \{S, E, U, R, O, P\}$ – raumeningumo klasių aibė; $k = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ – riebumo klasių aibė;

18.2. galvijų supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę atitinkamos s-ios kategorijos ir j-osios raumeningumo klasės vidutinė (svertinė) skerdenų kaina $PGS_t^{(s,j)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PGS_t^{(s,j)} = \frac{\sum_t^{M_t^{(s,j)}} SVG_t^{(s,j)}}{\sum_t^{M_t^{(s,j)}} SSG_t^{(s,j)}}$$

čia:

$SVG_t^{(s,j)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos ir j-ios raumeningumo klasės supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijo atšaldytos skerdenos vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSG_t^{(s,j)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos ir j-ios raumeningumo klasės supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijo skerdenos svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(s,j)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos ir j-ios raumeningumo klasės supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijų skaičius laikotarpiu t ;

$s = \{A, B, C, D, E, Z\}$ – kategorijų aibė; $j = \{S, E, U, R, O, P\}$ – raumeningumo klasių aibė;

18.3. galvijų supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę atitinkamos s-ios kategorijos vidutinė (svertinė) skerdenų kaina $PGS_t^{(s)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PGS_t^{(s)} = \frac{\sum_t^{M_t^{(s)}} SVG_t^{(s)}}{\sum_t^{M_t^{(s)}} SSG_t^{(s)}}$$

čia:

$SVG_t^{(s)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijo atšaldytos skerdenos vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSG_t^{(s)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijo atšaldytos skerdenos svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(s)}$ – atitinkamos s-ios kategorijos supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijų skaičius laikotarpiu t ;

$s = \{A, B, C, D, E, Z\}$ – kategorijų aibė;

18.4. bendroji visų kategorijų galvijų supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę vidutinė (svertinė) skerdenų kaina PGS_t EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PGS_t = \frac{\sum_t^{M_t} SVG_t}{\sum_t^{M_t} SSG_t}$$

čia:

SVG_t – supirkto pagal skerdenos svorį ir kokybę galvijo atšaldytos skerdenos EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

SSG_t – supirkto pagal skerdenos svorį ir kokybę galvijo atšaldytos skerdenos svoris kg laikotarpiu t ;

M_t – visų kategorijų galvijų, supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę, skaičius laikotarpiu t ;

18.5. galvijų supirkimo pagal gyvojo svorio kategorijas atitinkamos m-ios galvijų grupės ir g-ios svorio kategorijos vidutinė (svertinė) kaina $PGG_t^{(m,g)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PGG_t^{(m,g)} = \frac{\sum M_t^{(m,g)} GVG_t^{(m,g)}}{\sum M_t^{(m,g)} GSG_t^{(m,g)}}$$

čia:

$GVG_t^{(m,g)}$ – atitinkamos m-ios galvijų grupės ir g-ios svorio kategorijos galvijo gyvojo svorio vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$GSG_t^{(m,g)}$ – atitinkamos m-ios galvijų grupės ir g-ios svorio kategorijos galvijo gyvasis svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(m,g)}$ – atitinkamos m-ios galvijų grupės ir g-ios svorio kategorijos supirktų pagal gyvąjį svorį galvijų skaičius laikotarpiu t ;

$m = \{\text{buliukai, buliai, karvės, telyčios, pieniniai veršeliai, veršeliai}\}$ – galvijų grupių aibė;

$g = \{\text{buliukai: I kategorija (480 kg ir daugiau), II kategorija (430–479 kg), III A ir III B kategorija (380–429 kg), IV A ir IV B kategorija (330–379 kg), V A ir V B kategorija (260–329 kg), VI A ir VI B kategorija (150–259 kg); buliai: I kategorija (800 kg ir daugiau), II kategorija (800 kg ir daugiau), III A ir III B kategorija (600–799 kg), IV A ir IV B kategorija (450–599 kg); karvės: I A kategorija (500 kg ir daugiau), I B kategorija (500 kg ir daugiau), II A ir II B kategorija (mažiau kaip 500 kg); telyčios: II kategorija (400 kg ir didesnė), III A ir III B kategorija (350–399 kg), IV A ir IV B kategorija (300–349 kg), V A ir V B kategorija (230–299 kg), VI A ir VI B kategorija (130–299 kg); pieniniai veršeliai: I kategorija (40 kg ir daugiau); veršeliai: II–IV kategorijos (40 kg ir daugiau)}\}$ – galvijų gyvojo svorio kategorijų aibė;

18.6. supirktų k-ios amžiaus ir lyties grupės galvijų vidutinė (svertinė) gyvojo svorio kaina pagal galvijų amžiaus grupes $PGG_t^{(k)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PGG_t^{(k)} = \frac{\sum M_t^{(k)} GVG_t^{(k)}}{\sum M_t^{(k)} GSG_t^{(k)}}$$

čia:

$GVG_t^{(k)}$ – supirktų k-ios amžiaus ir lyties grupės galvijo gyvojo svorio vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$GSG_t^{(k)}$ – supirktų k-ios amžiaus ir lyties grupės galvijo gyvasis svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(k)}$ – supirktų k-ios amžiaus ir lyties grupės galvijų skaičius laikotarpiu t ;

$k = \{$ veršeliai iki 8 mėn. (imtinai), jaunų galvijų prieauglis nuo 8 mėn. iki 12 mėn. (imtinai), buliukai nuo 12 mėn. iki 24 mėn. (imtinai), buliai nuo 24 mėn., jaučiai nuo 12 mėn., telyčios nuo 12 mėn. iki apsiveršavimo, karvės – bent vieną kartą apsiveršavusios arba nuo 36 mėn. $\}$ – galvijų amžiaus ir lyties grupių aibė;

18.7. galvijų reprezentacinių supirkimo kainų ataskaita EK rengiama vadovaujantis Metodikos 8.1, 8.2 ir 8.3 papunkčiuose nurodytais teisės aktų reikalavimais. EK teikiamos tik tam tikrų galvijų kategorijų, raumeningumo ir riebumo klasių vidutinės (svertinės) galvijų skerdenų kainos, nurodytos Reglamento 2017/1184 7 straipsnyje:

- a) 8 mėn. ir jaunesnių nei 12 mėn. galvijų skerdenų (Z kategorija): U2, U3, R2, R3, O2, O3;
- b) 12 mėn. ir jaunesnių nei 24 mėn. nekastruotų galvijų patinų (buliukų) skerdenų (A kategorija): U2, U3, R2, R3, O2, O3;
- c) 24 mėn. ir vyresnių nekastruotų galvijų patinų (bulių) skerdenų (B kategorija): R3;
- d) 12 mėn. ir vyresnių kastruotų galvijų patinų (jaučių) skerdenų (C kategorija): U2, U3, U4, R3, R4, O3, O4;
- e) apsiveršavusių galvijų patelių (karvių) skerdenų (D kategorija): R3, R4, O2, O3, O4, P2, P3;
- f) 12 mėn. ir vyresnių kitų galvijų patelių (telyčių) skerdenų (E kategorija): U2, U3, U4, R2, R3, R4, O2, O3, O4.

Lietuvoje įmonės, superkančios galvijus skersti, atsiskaito už galvijus dviem būdais: pagal galvijo gyvąjį svorį arba pagal skerdenų svorį ir kokybę. 2004 m. birželio 23 d. susitikime su ES komisijos delegacija dėl galvijų skerdenų klasifikavimo ir kainų skelbimo patikros (protokolo Nr. 8D-154-(11.12) buvo nutarta, kad būtina skelbti ir gyvojo svorio kainas, perskaičiuotas į skerdenos svorio kainas, taip suformuojant reprezentacinę atitinkamos kategorijos ir klasių rinkos kainą.

Vadovaujantis pateikta EK rekomendacija, reprezentacinė galvijų supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę atitinkamos s -ios kategorijos j -ios raumeningumo ir k -ios riebumo klasių vidutinė (svertinė) skerdenų kaina $RPG_t^{(s,j,k)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$RPG_t^{(s,j,k)} = \frac{\sum M_t^{(s,j,k)} \begin{cases} SVG_t^{(s,j,k)}, & \text{kai } SVG_t^{(s,j,k)} \neq 0, \\ GVG_t^{(s,j,k)}, & \text{kai } GVG_t^{(s,j,k)} = 0 \end{cases}}{\sum M_t^{(s,j,k)} SSG_t^{(s,j,k)}}$$

čia:

$SVG_t^{(s,j,k)}$ – atitinkamos s -ios kategorijos j -ios raumeningumo ir k -ios riebumo klasės supirkto pagal skerdenų svorį ir kokybę galvijo atšaldytos skerdenos vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$GVG_t^{(s,j,k)}$ – atitinkamos s -ios kategorijos j -ios raumeningumo ir k -ios riebumo klasės supirkto pagal gyvą svorį gyvo galvijo vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSG_t^{(s,j,k)}$ – atitinkamos s -ios kategorijos j -ios raumeningumo ir k -ios riebumo klasės supirkto galvijo atšaldytos skerdenos svoris kilogramais (kg) laikotarpiu t ;

$M_t^{(s,j,k)}$ – atitinkamos s -ios kategorijos j -ios raumeningumo ir k -ios riebumo klasės galvijų (supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę ir pagal gyvojo svorio kategorijas) skaičius laikotarpiu t ;

$s = \{A, B, C, D, E, Z\}$ – kategorijų aibė; $j = \{S, E, U, R, O, P\}$ – raumeningumo klasių aibė; $k = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ – riebumo klasių aibė;

18.8. kiaulių supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę atitinkamos j -ios raumeningumo klasės vidutinė (svertinė) skerdenų kaina $PKS_t^{(j)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PKS_t^{(j)} = \frac{\sum M_t^{(j)} SVK_t^{(j)}}{\sum M_t^{(j)} SSK_t^{(j)}}$$

čia:

$SVK_t^{(j)}$ – atitinkamos j -ios raumeningumo klasės supirktos pagal skerdenų svorį ir kokybę kiaulės atšaldytos skerdenos vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSK_t^{(j)}$ – atitinkamos j-ios raumeningumo klasės supirktos pagal skerdenų svorį ir kokybę kiaulės atšaldytos skerdenos svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(j)}$ – atitinkamos j-ios raumeningumo klasės supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę kiaulių skaičius laikotarpiu t ;

$j = \{S, E, U, R, O, P\}$ – raumeningumo klasių aibė;

18.9. bendroji visų j-ųjų raumeningumo klasių kiaulių supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę vidutinė (svertinė) skerdenų kaina PKS_t EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PKS_t = \frac{\sum^{M_t} SVK_t}{\sum^{M_t} SSK_t}$$

čia:

SVK_t – visų j-ųjų raumeningumo klasių kiaulių, supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę, atšaldytų skerdenų vertė eurais EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

SSK_t – visų j-ųjų raumeningumo klasių kiaulių, supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę, atšaldytų skerdenų svoris kg laikotarpiu t ;

M_t – bendras visų j-ųjų raumeningumo klasių kiaulių, supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę, skaičius laikotarpiu t ;

18.10. kiaulių reprezentacinių supirkimo kainų ataskaita EK rengiama vadovaujantis Metodikos 8.1, 8.2 ir 8.3 papunkčiuose nurodytų teisės aktų reikalavimais. EK teikiamos tik tam tikrų raumeningumo klasių vidutinės (svertinės) kiaulių skerdenų kainos, kurios nurodytos Reglamento 2017/1184 9 straipsnyje:

a) 60–120 kg skerdenos: S, E;

b) 120–180 kg skerdenos: R.

Kiaulių supirkimo pagal SEUROP skerdenų klasifikavimo skalę atitinkamos j-ios raumeningumo klasės vidutinė (svertinė) **reprezentacinė** kiaulių skerdenų kaina $RPK_t^{(j)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$RPK_t^{(j)} = \frac{\sum^{M_t^{(j)}} \begin{cases} SVK_t^{(j)}, & \text{kai } SVK_t^{(j)} \neq 0, \\ GSK_t^{(j)}, & \text{kai } GSK_t^{(j)} = 0 \end{cases}}{\sum^{M_t^{(j)}} SSK_t^{(j)}}$$

čia:

$SVK_t^{(j)}$ – atitinkamos j-ios raumeningumo klasės kiaulės, supirktos pagal skerdenų svorį ir kokybę, atšaldytos skerdenos vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$GSK_t^{(j)}$ – atitinkamos j-ios raumeningumo klasės kiaulės, supirktos pagal gyvąjį svorį, vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSK_t^{(j)}$ – atitinkamos j-ios raumeningumo klasės supirktos kiaulės atšaldytos skerdenos svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(j)}$ – atitinkamos j-ios raumeningumo klasės kiaulių, supirktų pagal skerdenų svorį ir kokybę ir pagal gyvojo svorio kategorijas, skaičius laikotarpiu t ;

$j = \{S, E, U, R, O, P\}$ – raumeningumo klasių aibė;

18.11. supirktų r-ios kategorijos kiaulių vidutinė (svertinė) gyvojo svorio kaina pagal gyvojo svorio kategorijas $PKG_t^{(r)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PKG_t^{(r)} = \frac{\sum M_t^{(r)} GVK_t^{(r)}}{\sum M_t^{(r)} GSK_t^{(r)}}$$

čia:

$GVK_t^{(r)}$ – supirktos r-ios kategorijos kiaulės gyvojo svorio vertė eurais EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$GSK_t^{(r)}$ – supirktos r-ios kategorijos kiaulės gyvasis svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(r)}$ – supirktų r-ios kategorijos kiaulių pagal gyvąjį svorį skaičius laikotarpiu t ;

$r = \{\text{aukščiausia, pirma, antra, ..., dešimta}\}$ – kategorijų aibė;

18.12. bendroji vidutinė (svertinė) supirktų kiaulių gyvojo svorio kaina PKG_t EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PKG_t = \frac{\sum M_t GVK_t}{\sum M_t GSK_t}$$

čia:

GVK_t – supirktos kiaulės gyvojo svorio vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

GSK_t – supirktos kiaulės gyvasis svoris kg laikotarpiu t ;

M_t – supirktų kiaulių pagal gyvąjį svorį skaičius laikotarpiu t ;

18.13. a-ios kategorijos vidutinė (svertinė) avių, supirktų pagal gyvą svorį, skerdenų kaina $PASg_t^{(a)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t yra apskaičiuojama:

$$PASg_t^{(a)} = \frac{\sum M_t^{(a)} GVA_t^{(a)}}{\sum M_t^{(a)} SSA_t^{(a)}}$$

čia:

$GVA_t^{(a)}$ – a-ios kategorijos supirktos ir (ar) savo užaugintos avies gyvojo svorio vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSA_t^{(a)}$ – a-ios kategorijos supirktos ir (ar) savo užaugintos avies skerdenų svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(a)}$ – a-ios kategorijos avių skaičius laikotarpiu t ;

$a = \{\text{ėriukai (ne vyresni kaip 12 mėn.), kitos avys (vyresnės kaip 12 mėn.)}\}$ – kategorijų aibė;

18.14. a-ios kategorijos avių vidutinė (svertinė) supirkimo pagal gyvą svorį kaina $PAG_t^{(a)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PAG_t^{(a)} = \frac{\sum M_t^{(a)} GVA_t^{(a)}}{\sum M_t^{(a)} GSA_t^{(a)}}$$

čia:

$GVA_t^{(a)}$ – supirktų a-ios kategorijos avių gyvojo svorio vertė eurais EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$GSA_t^{(a)}$ – supirktų a-ios kategorijos avių gyvasis svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(a)}$ – supirktų a-ios kategorijos avių skaičius laikotarpiu t ;

$a = \{\text{ėriukai (ne vyresni kaip 12 mėn.), kitos avys (vyresnės kaip 12 mėn.)}\}$ – kategorijų aibė;

18.15. a-ios kategorijos avių vidutinė (svertinė) skerdenų svorio kaina $PAS_t^{(a)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PAS_t^{(a)} = \frac{\sum M_t^{(a)} SVA_t^{(a)}}{\sum M_t^{(a)} SSA_t^{(a)}}$$

čia:

$SVA_t^{(a)}$ – supirktų a-ios kategorijos avių skerdenų svorio vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$SSA_t^{(a)}$ – supirktų a-ios kategorijos avių skerdenų svoris kg laikotarpiu t ;

$M_t^{(a)}$ – supirktų a-ios kategorijos avių skaičius laikotarpiu t ;

$a = \{\text{ėriukai (ne vyresni kaip 12 mėn.), kitos avys (vyresnės kaip 12 mėn.)}\}$ – kategorijų aibė;

18.16. triušių vidutinė (svertinė) supirkimo pagal gyvąjį svorį kaina PTG_t EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PTG_t = \frac{\sum M_t GVT_t}{\sum M_t GST_t}$$

čia:

GVT_t – supirktų triušių gyvojo svorio vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

GST_t – supirktų triušių gyvasis svoris kg laikotarpiu t ;

M_t – supirktų pagal gyvąjį svorį triušių skaičius laikotarpiu t ;

18.17. supirktų triušių vidutinė (svertinė) skerdenų svorio kaina PTS_t EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PTS_t = \frac{\sum M_t SVT_t}{\sum M_t SST_t}$$

čia:

SVT_t – supirktų triušių skerdenų svorio vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

SST_t – supirktų triušių skerdenų svoris kg laikotarpiu t ;

M_t – supirktų triušių skaičius laikotarpiu t ;

18.18. ožkų ir arklių supirkimo pagal gyvąjį svorį kainos apskaičiuojamos pagal Metodikos 18.16 papunktyje nurodytą formulę, o skerdenų svorio kainos – pagal Metodikos 18.17 papunktyje nurodytą formulę;

18.19. 1-tojo mėsos gaminio (pagal atitinkamus PGPK kodus) vidutinė (svertinė) pardavimo kaina $PMG_t^{(l)}$ EUR/kg (be PVM) laikotarpiu t apskaičiuojama:

$$PMG_t^{(l)} = \frac{\sum_{i=1}^{N_t} MGV_{i,t}^{(l)}}{\sum_{i=1}^{N_t} MGK_{i,t}^{(l)}}$$

čia:

$MGV_{i,t}^{(l)}$ – i-tojo duomenų teikėjo pateikta 1-tojo mėsos gaminio pardavimo vertė EUR (be PVM) laikotarpiu t ;

$MGK_{i,t}^{(l)}$ – i-tojo duomenų teikėjo parduotas 1-tojo mėsos gaminio kiekis kg laikotarpiu t ;

N_t – duomenų teikėjų skaičius laikotarpiu t ;

18.20. gautas arba išsiųstas bendras ŠGP kiekis AK_t kg laikotarpiu t apskaičiuojamas:

$$AK_t = \sum_{i=1}^{N_t} K_{i,t}$$

čia:

$K_{i,t}$ – i-tojo duomenų teikėjo gautas arba išsiųstas ŠGP kiekis kg laikotarpiu t ;

N_t – duomenų teikėjų skaičius laikotarpiu t ;

18.21. paskerstų gyvulių ar žvėrelių bendras skerdimų skaičius SK_t vnt. laikotarpiu t apskaičiuojamas:

$$SK_t = \sum_{i=1}^{N_t} (SS_{i,t} + US_{i,t} + PS_{i,t})$$

čia:

$SS_{i,t}$ – i-tojo duomenų teikėjo paskerstų supirktų gyvulių arba žvėrelių skaičius vnt. laikotarpiu t ;

$US_{i,t}$ – i-tojo duomenų teikėjo paskerstų savo užaugintų gyvulių arba žvėrelių skaičius vnt. laikotarpiu t ;

$PS_{i,t}$ – i-tojo duomenų teikėjo paskerstų atliekant skerdimo paslaugą gyvulių arba žvėrelių skaičius vnt. laikotarpiu t ;

N_t – duomenų teikėjų skaičius laikotarpiu t .

IX SKYRIUS

DUOMENŲ IR INFORMACIJOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

19. Duomenų teikėjų teikiamų duomenų ir rengiamos, teikiamos kitoms institucijoms ir skelbiamos statistinės informacijos kokybė užtikrinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatais, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-815 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatais, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54 „Dėl Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo tvirtinimo“ patvirtintu Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašu, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. 1V-61 „Dėl Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašo tvirtinimo“ patvirtintu Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašu, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodikos tvirtinimo“ patvirtinta Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodika, Taisyklėmis.

20. Duomenų teikėjų pateiktų duomenų išsamumo ir patikimumo kontrolė atliekama tokiu būdu:

20.1. vykdant aritmetinę ir loginę duomenų įvedimo kontrolę bei naudojant LŽŪMPRIS IDIS įdiegtas automatizuotas priemones tikrinamos aritmetinės klaidos ir loginis atitinkamų statistinių rodiklių ryšys;

20.2. naudojant LŽŪMPRIS IDIS įdiegtas automatizuotas priemones duomenų teikėjo pateikti duomenys yra lyginami su ankstesnio laikotarpio duomenimis ir registruojamos išsiskiriančios reikšmės;

20.3. nustačius netikslumų komunikuojama su duomenų teikėju ir atliekama neatitikčių priežasčių analizė;

20.4. pasikeitusius duomenis duomenų teikėjai turi pateikti duomenų tvarkytojui Taisyklėse nustatyta tvarka.

21. LŽŪMPRIS IDIS yra saugoma duomenų koregavimo istorija.

22. Duomenų įvedimo ir (ar) patikros metu nustatytas neatitiktis ir koregavimo veiksmus duomenų tvarkytojas registruoja Neatitikčių registravimo žurnale (Metodikos priedas).

23. Klaidos, pastebėtos paskelbtoje statistinėje informacijoje, nedelsiant ištaisomos ir apie jas informuojami naudotojai.

X SKYRIUS

DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO

UŽTIKRINIMAS

24. Duomenų tvarkytojas užtikrina duomenų teikėjų teikiamų duomenų konfidencialumą ir vientisumą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais, ŽŪIKVC įdiegtu informacijos saugumo valdymo pagal ISO/IEC 27001:2013 standartu, 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1185/2017, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir Reglamento 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1V-124 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“ ir kitais ŽŪIKVC dokumentais, reglamentuojančiais informacijos konfidencialumą ir vientisumą.

25. Duomenų tvarkytojas teisės aktų nustatyta tvarka privalo saugoti ir tvarkyti duomenų teikėjų apskaitą:

25.1. ataskaitos, gaunamos el. paštu ir faksu, saugomos 5 (penkerius) metus;

25.2. duomenų teikėjų pateikti duomenys skaitmeninėje laikmenoje yra saugomi neribotą laiką.

26. Duomenų teikėjai privalo tvarkyti ataskaitų apskaitą ir jas saugoti 3 (trejus) metus duomenų teikėjo nustatytoje laikmenose.

27. Už duomenų teikėjo rengiamų ir duomenų tvarkytojui teikiamų ataskaitų apskaitos tvarkymą atsako duomenų teikėjo vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

28. Asmens duomenys tvarkomi ir jų saugumas užtikrinamas vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

XI SKYRIUS

NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS

29. Tyrimui atlikti naudojama LŽŪMPRIS IDIS, sukurta naudojant „Oracle“ platformą.
30. Duomenys analizuojami ir statistinė informacija rengiama naudojant „MS Excel“ programą.

XII SKYRIUS

STATISTINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

31. Duomenų tvarkytojo surinkti duomenys teikiami EK, LŽŪMPRIS valdytojais, LSD ir kitoms institucijoms Taisyklėse nurodytais terminais.
32. Vadovaujantis Statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi, statistinė informacija skelbiama ŽŪIKVC interneto svetainėje www.vic.lt, viešajame informaciniame portale www.produktukainos.lt, oficialiajame dvisavaitiniame informaciniame statistiniame leidinyje „Agro RINKA“ ir pusmetiniame statistiniame leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“.
33. Pagal užklausas parengta statistinė informacija teikiama ŽŪIKVC teisės aktų nustatyta tvarka.

XIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Pasikeitus Metodikoje nurodytiems teisės aktams, vadovaujamosi aktualiomis šių teisės aktų redakcijų nuostatomis.
-

Gyvulių ir žvėrelių supirkimo ir skerdimo,
mėsos gamybos ir prekybos statistinio tyrimo
metodikos
priedas

(Neatitikčių registravimo žurnalo forma)

NEATITIKČIŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Eil. Nr.	Neatiktis			Koregavimo veiksmai			Prevencinis veiksmas ir priemonės	Pastabos
	Trumpas apibūdinimas	Nusta- tymo data	Atsakingo darbuotojo vardas, pavardė	Trumpas apibūdinimas	Atlikimo data	Atsakingo darbuotojo vardas, pavardė		
